

ПІДВИЩЕННЯ МОЛОЧНОЇ ПРОДУКТИВНОСТІ СТАДА

С. М. Суховуха, доцент
svitlana@vysau.vin.ua

Вінницький національний аграрний університет, м. Вінниця

Інтенсифікація галузі молочного скотарства зумовлюється передусім випередженням розвитком його кормової бази — поліпшення її рівня та структури, збалансованості раціонів годівлі, підвищення якості кормів.

На більшості українських ферм молочна худоба має значний генетичний потенціал. Але продуктивна можливість тварин реалізується не повністю. Однією з причин є неповноцінна годівля.

Одним із методів підвищення продуктивності корів є впровадження роздою. Тому нашою метою було вивчення впливу роздою на молочну продуктивність усього стада корів української червоно-рябої молочної породи.

Дослідження проводили у племінному господарстві СТОВ «Колос» Тростянецького району Вінницької області за єдиною методикою згідно шкали авансової годівлі на протязі перших чотирьох місяців лактації. Для досліду за принципом аналогів, а саме: віком (I, II і старші лактації), рівнем надою при виході з родильного відділення, було підібрано групи тварин і присвоєно клас годівлі. Дослід проводився в умовах стійлового утримання. Утримання корів стійлове з триразовим доїнням у молокопровод.

Молочну продуктивність корів оцінювали проводячи контрольні доїння тричі на місяць через кожні 10 днів у період роздою (чотири місяці) та один раз на місяць у послідуємі місяці лактації. Вміст жиру та білку в молоці корів визначали на приладі «Екомілк».

При проведенні досліджень вивчали такі показники: — кількість авансованих кормів на голову на добу; — надій, кг: при виході з родильного відділення та у розрізі усіх послідуємих місяців лактації; — максимальний добовий надій та час його настання, за 305 днів лактації; — вміст жиру та білку в молоці корів за лактацію; — виявлення генетичних задатків молочної продуктивності для закладки нових родин.

Раціони годівлі корегувались щодавно в залежності від фактичного надою при збільшенні якого, збільшували і аванс концентратів. Аванс кормів давали до тих пір поки корова реагувала на нього підвищенням удоїв. Потім додаткову кількість корму поступово виключали з раціону і переводили корову на нормовану годівлю відповідно до фактичного надою.

Роздій у племзаводі СТОВ «Колос» проводився за рахунок додаткового згодовування концентрованих кормів у вигляді злаково-бобової дерті. Для цього на 10-й день після розтелення, коли молочна залоза прийде в норму, проводили контрольне доїння і встановлювали індивідуальний удій молока за добу. Якщо корова дала за добу 12-18кг молока то зверх основного раціону їй додатково додавали 2 кг концентрованих кормів, коровам з удоєм 18-24кг — 3кг, а з удоєм 24-33кг молока — 4кг концентрованих кормів. Наступна добавка корму проводилась з розрахунку 0,3кг концентратів на кожний кілограм добавленого молока враховуючи від другого контрольного доїння.

Проведені дослідження показали, що рівень середнього надою корів при переведенні з родильного відділення на ферми з роздою значною мірою зумовлює рівень максимального надою. Результати досліджень свідчать, що більш продуктивні корови, які відзначаються за рівнем надою вже в родильному відділенні, підвищують його в менших розмірах — на 140,9-171,5% ніж низькопродуктивні — на 209,7-193,9%. Проте необхідно відмітити що при збільшенні надою за 305 днів лактації збільшується максимальний надій і час його настання. Так, при молочній продуктивності 4000-5000кг молока, середній максимальний добовий надій був 25,8кг, який досягнутий на 43-47 день лактації; 5000-6000кг — максимальний надій 33,1кг і настав на 64 день; 6000-7000кг — максимальний надій становив 35,9кг і настав на 68 день, — 7000-8000кг — максимальний надій був на рівні 37,6-38,5кг і настав на 76 день; 8000-10000кг — максимальний надій 38,6-45,4кг і настав на 81-83 день.

За рахунок роздою корів виявлено 79 голів корів-рекордисток, в т.ч. 5 корів з молочною продуктивністю понад 10 тисяч кг молока, 15 корів з надоєм понад 9тисяч кг молока та 59 корів мали молочну продуктивність понад 8тисяч кг молока. Вміст жиру в молоці корів за лактацію коливався в межах 3,65-3,87%, а білку 2,82-3,32%.

Отже, у племзаводі СТОВ «Колос» Тростянецького району було проведено роздій 264 корів. При цьому за I лактацію надій в середньому становив 6357кг молока, за II лактацію — 7468кг та III лактацію і старші — 7914кг. Молочна продуктивність корів селекційного ядра в середньому за I лактацію була на рівні 6917кг молока при жирності 3,72% і білковості 3,23%, за II лактацію — 7615кг молока при вмісту жиру 3,79% та білка 3,25% та III і старші лактації — 8357кг 4,01% і 3,27% відповідно. Використання масового роздою корів слід розглядати, як можливий і перспективний варіант: підвищення молочної продуктивності стада; виявлення генетичних задатків; закладання високопродуктивних родин з корів-рекордисток; одержання бугаїв-плідників поліпшувачів породного значення +500-800кг молока.